

10/0010/2010

15.7.2015

Ohje YVL A.11, Ydinlaitoksen turvajärjestelyt (15.11.2013)

1 Soveltamisala

Ohjeeseen YVL A.11 on koottu ydinlaitosten turvajärjestelyjä koskevat määräykset ja ohjeessa esitetään niiden soveltamista koskevat vaatimukset. Ohjetta sovelletaan ydinlaitoksiin sekä taulukon 2 suojaluokkiin 1-3 kuuluvan ydinaineen tai -jätteen käsittelyyn. Muita ydinmateriaaleja koskevat vaatimukset esitetään ohjeessa YVL D.1. Ydinaineen ja ydinjätteen kuljetusten turvajärjestelyjä koskevat vaatimukset esitetään ohjeessa YVL D.2. Suunnitteluperusteuhka (DBT) on esitetty erillisessä asiakirjassa "Ydinenergian ja säteilyn käytön suunnitteluperusteuhka", joka toimitetaan laitosta koskevin osin ko. laitosluokkien (kohta 9.1) ydinlaitosten luvanhaltijoille käytettäväksi turvajärjestelyjen suunnittelun perusteena. Turvajärjestelyjä koskevia yleisiä vaatimuksia ja STUKin suorittamaa valvontaa kuvataan myös muissa A-sarjan YVL-ohjeissa sekä ohjeissa YVL B.1 ja B.2, B.7, C.5, D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, E.6 ja E.7.

2 Vaatimusten perustelut

2.1 Vaatimusten perustelut aihealueittain

Luku 1 Johdanto

Luvussa on esitetty lähtökohdat ohjeelle YVL A.11 Ydinlaitoksen turvajärjestelyt.

Vaatimuksessa 101. on esitelty perusteet turvajärjestelyvaatimuksille yleistasolla: lainsäädäntö sekä muut alemmantasoiset säädökset.

Vaatimus 102. kuvaa lähtökohdan turva- ja valmiusjärjestelyiden yhteensovittamisesta.

Vaatimus 103. määrittelee valvovan viranomaisen, Säteilyturvakeskuksen, sekä luvanhaltijan turvajärjestelyihin liittyvät tehtävät, jotka on kuvattu ydinenergialaissa (990/1987, YEL).

Vaatimuksessa 104. on esitetty salassapitosäännösten perusteet: YEL:ssä säädetty vaitiolovelvollisuus, laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista (282/2002, LYTP) sekä viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, JulkL) salassapitoperusteet.

Luku 2 Soveltamisala

Vaatimuksessa 201. on esitetty ohjeen soveltamisala ja rajapinnat muihin YVL-ohjeisiin. Esitetty luettelo YVL-ohjeista ei ole täysin tyhjentävä, mutta olennaisimmat ohjeviittaukset on esitetty.

Luku 3 Turvajärjestelyjen suunnitteluperusteet ja niitä koskevat vaatimukset

Vaatimukset 301.–303. on esitetty valtioneuvoston asetuksessa ydinvoimalaitoksen turvallisuudesta (VNa 717/2013) ja ydinenergian käytön turvajärjestelyistä (VNa 734/2008). Vaatimuksessa 301. on viitattu turvallisuuskulttuurin noudattamisvaatimukseen, joka sisältää myös turvajärjestelyvaatimukset (security culture).

Vaatimus 304. kuvaa suunnitteluperusteuhkan (DBT, Design Basis Threat) sisältöä ja tarkoitusta. DBT on esitetty VNa (734/2008) 3 §:ssä ja IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.10]. Vaatimus asettaa toiminnanharjoittajalle velvoitteen käyttää suunnitteluperusteuhkaa sitä koskevassa asiakirjassa määritellyllä tavalla. Suunnitteluperusteuhka on päätetty esittää erillisessä asiakirjassa, koska sen laatimis-, käsittely- ja hyväksymistapa poikkeaa YVL-

10/0010/2010

15.7.2015

ohjeiden voimaansaattamismenettelystä. Myös sen sisältö edellyttää useiden DBT:n osien turvallisuusluokittelua, koska julkisina ne saattaisivat vaarantaa turvajärjestelyjen tarkoituksen (JulkL 24.1 § 7k). Selvyyden vuoksi nämä esitetään erillisessä asiakirjassa. Turvajärjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa on varmistettava rajapinta ydinturvallisuuteen sähkönmene- tystilanteessa siten, että turvajärjestelyt eivät vaikeuta mahdollisen onnettomuustilanteen hal- lintaa. Esim. kulku tilasta toiseen on pystyttävä järjestämään myös em. tilanteessa.

Vaatus 305. on esitetty VNa 736/2008:ssa.

Vaatus 306. on esitetty VNa 717/2013 (ydinvoimalaitosten turvallisuus) 17 §:ssä. Lento- konetörmäystä koskevat tarkemmat määräykset on esitetty erillisissä liitteissä B ja C, joista lii- te C on turvallisuusluokiteltu, koska sen julkaiseminen saattaisi vaarantaa turvajärjestelyjen tarkoituksen (JulkL 24.1 § 7k).

Vaatus 307. on esitetty riskianalyysin käyttö turvajärjestelyitä suunniteltaessa. Vaati- mus on esitetty VNa 734/2008:ssa. Riskianalyysin yhteydessä on tarkasteltava myös todennä- köisyysperusteisia analyysijä, jotta eri alkutapahtumista mahdollisesti aiheutuvat tekijät on otettu mahdollisimman hyvin huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Riskianalyysin merkitystä on korostettu myös sillä, että se on kuvattava johtamisjärjestelmässä.

Vaatus 308. on säädetty turvajärjestelyjä koskevien tarkempien yksityiskohtaisten vaatimusten esittäminen turvallisuusluokittelussa liitteessä niiden luonteen ja tarkoituksen vuoksi.

Vaatus 309. on esitetty eri suunnitteluperusteiden huomioonottamisen tarve koko ydinlaitoksen elinkaaren ajan turvajärjestelyjä koskien.

Vaatus 310. on esitetty turvajärjestelyjen tavoite sekä sen eri osa-alueet ja niiden väli- set rajapinnat, jotka on otettava huomioon tasapainoisten turvajärjestelyjen toteuttamiseksi. Vaatus 310. on esitetty yksi esimerkki vaatimuksen selventämiseksi (havaitsemi- nen/vaste). Vaatus on sovelletusti esitetty YEL:ssa.

Vaatus 311. on perusteltu turvajärjestelyiden tehokkaan järjestämisen kannalta. Lähtökoh- taisesti on perusteltua, että laitosalueelle ei sijoiteta sellaisia tukitoimintoja, jotka eivät suo- raan liity ydinturvallisuuteen. Tämän vuoksi vaatus 311. on esitetty näiden toissijaisten toimintojen sijoittamista laitosalueen ulkopuolelle turvajärjestelyiden tehokkaan toteuttami- sen mahdollistamiseksi. Esim. varastot ja korjaamotilat on tarpeen jo suunnitteluvaiheessa pyrkiä sijoittamaan laitosalueen ulkopuolelle. Vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosi- tuksessa INFCIRC/225/rev 5 [5.14].

Vaatus 312. on perusteltu, jotta syvyysuuntainen puolustusperiaate toteutuu turvajärjeste- lyjen toteuttamisessa. Vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INF- CIRC/225/rev 5, fundamental principle I: Defence in Depth [3.45-3.47]. Periaatteen toteutta- miseksi on otettava huomioon myös varusteiden tarve esim. evakuoinnin toteuttamiseksi. Nä- mä eivät kuitenkaan saa heikentää turvajärjestelyjen toteuttamista. Vaatus usean sisäkkäi- sen turvallisuusvyöhykkeen (turvajärjestelyvyöhyke) käyttöön on esitetty VNa (734/2008) 4 §:ssä. Tässä ohjeessa käytetään termiä turvajärjestelyvyöhyke, jotta se on selvästi erotettavis- sa muissa yhteyksissä käytetystä turvallisuusvyöhykkeestä (safety zone).

Vaatus 313. on perusteltu, koska turvajärjestelyjä koskevat laitteet eivät kuulu turvallisuus- luokituksen piiriin, mutta niiden käytettävyyden ja luotettavuuden varmistamiseksi on kuiten- kin käytettävä asianmukaisia standardeja, jotta voidaan varmistua siitä, että ne vastaavat tar- koitustaan ja laadun varmistamiseksi.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 314. on tarkempi määrittely sisäisen ja ulkoisen uhkan merkityksestä ydinlaitoksen turvajärjestelyille. Insider-uhkaa pidetään yleisesti yhtenä vaikeimmista torjuttavista uhkista. Sen vuoksi vaatimus on esitetty ohjeessa. Uhkaa on tarkemmin käsitelty IAEA:n ohjeessa NSS No. 08. Insider on käytännössä henkilö, jolla on pääsy (access), toimivalta (authority) ja tietämys (knowledge) laitoksesta ja joka voisi toimia lainvastaisesti tai avustaa ulkopuolista tahoa lainvastaisessa toiminnassa. Näin olleen insideriksi katsotaan myös sellainen henkilö, joka ei työskentele laitoksella, mutta täyttää em. määrittelyn, esim. kulkuluvan omaava viranomais. Vaatimuksessa on esitetty turvajärjestelyjen osalta SAHARA-periaatteen (jatkuvan parantamisen periaate) merkitys yhteiskunnan sekä uhkien muuttuessa. Sotatoimiin varautuminen edellyttää valtiolähtöisiä toimenpiteitä ja siksi niiden rajaaminen suunnitteluperusteiden ulkopuolelle on perusteltua. Lähestymistapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että sotatoimiin ei tarvitse/ei ole varauduttu, koska turvajärjestelyt sinänsä soveltuvat myös näihin tilanteisiin, mutta ne eivät yksinään riitä torjumaan sotatoimista aiheutunutta uhkaa.

Vaatimuksessa 315. on esitetty vastuujon peruseriaatteen luvanhaltijan ja viranomaisten välillä. Vaatus luvanhaltijan yhteistyöstä poliisiviranomaisten kanssa on esitetty VNa 734/2008:ssa ja luvanhaltijan vastuu ydinenergian käytöstä on esitetty YEL:ssa. Tilannekuva sisältää yleisen turvajärjestelyjä koskevan tilannekuvan ylläpitämistä sekä määrittelee myös luvanhaltijan tilanteeseen liittyvän tilannekuvan ylläpitämisvalmiuden. Tämä on perusteltua, jotta luvanhaltija voi uhkatilanteessa ylläpitää oikea-aikaista ja – sisältöistä tilannekuvaa. Vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.25, 3.27]. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että tilannekuvan tärkeyden vuoksi menettelytavat on tarpeen suunnitella etukäteen tilannekuvan välittämiseksi.

Vaatus 316. edellyttää luvanhaltijaa kuvaamaan turvajärjestelyt kirjallisesti. Ydinenergiain mukaan luvanhaltija vastaa ydinlaitoksen turvallisuudesta. Ilman dokumentointia turvajärjestelyiden tehokkuutta ei voida arvioida tai toteuttaa laadullisesti oikein. Vaatus asiakirjojen dokumentoinnista on esitetty VNa 734/2008:ssa.

Vaatus 317. on esitetty YEL:ssa ja VNa 734/2008:ssa.

Vaatimuksessa 318. on esitetty turvajärjestelyjä koskevien järjestelmien, rakenteiden ja laitteiden turvallisuusluokitus. Useita turvajärjestelyjä koskevia laitteita tai järjestelmiä ei voida käytännön syistä käsitellä kuten ydinteknisiä laitteita. Vaatimuksessa ne esitetään turvallisuusluokiteltaviksi niiden mahdollisen turvallisuusmerkityksen perusteella. Vaatimuksessa on esitetty tiettyjen keskeisiä rakenteita tai järjestelmiä koskeva toimitus- ja käsittelytapa. Turvajärjestelyihin liittyviin järjestelmiin kuuluvat myös niiden käytössä tarvittavat tietotekniset järjestelmät/ohjelmat.

Vaatus 319. esittää laitetason aineistojen toimittamista koskevan menettelytavan.

Vaatus 320. perustuu turvallisuusvyöhykkeitä koskevaan kuvaukseen, joka on esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [esim. 3.45, 4.22-4.25]. Vaatus on esitetty myös VNa 734/2008:ssa (4 §).

Vaatus 321. on esitetty VNa 734/2008:ssa.

Vaatus 322. on perusteltu, jotta turvajärjestelyt voivat täyttää tarkoituksensa ja YEL:ssa mainittu vastuu ydinturvallisuuden varmistamisesta toiminnanharjoittajan toimesta on mahdollista toteuttaa. Vaatus on esitetty VNa 734/2008:ssa. Vastaava vaatimus on sovelletusti esitetty myös IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.45, 3.46].

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 323. on perusteltu turvallisuuden tarkoituksenmukaisuuden ja tasapainoisten turvajärjestelyjen varmistamiseksi. Paloturvallisuusvaatimukset edellyttävät niiden huomioimista laitoksen suunnittelussa ja käyttämisessä.

Vaatus 324. noudattaa sovelletusti IAEA:n suositusta INFCIRC/225/rev 5 [4.14, 4.18, 4.23]. Vakiintunut termi voimalaitosalue on perusteltua säilyttää tilannejohtamisen helpottamiseksi. Termit suomalaisilla ydinlaitoksilla ovat vakiintuneet ja sen vuoksi niitä ei ole yhdenmukaistettu täysin vastaamaan IAEA:n suositusta INFCIRC/225/rev 5. Vastaavuudet ovat seuraavat: liikkumis- ja oleskelukieltoalue (IAEA: limited access area), laitosalue (IAEA: protected area), suojattu alue, vitaalinen alue (IAEA: vital/inner area).

Vaatus 325. on perusteltu laitosloukan 3 mukaisilla ydinlaitoksilla niiden toiminnallisuuden ja mahdollisten seurausvaikutusten vuoksi. Vaatus noudattaa myös sovelletusti IAEA:n suosituksen INFCIRC/225/rev 5 [3.43] mukaista luokittelevaa lähestymistapaa (graded approach).

Vaatus 326. kuvaa uloimman turvallisuusvyöhykkeen luonnetta. Kansallisessa lainsäädännössä on säädetty liikkumis- ja oleskelukieltoasetuksista. Toimivaltaisena viranomaisena on sisäministeriö. Uloimmalta alueelta on vaikea vaikuttaa suoraan ydinturvallisuuteen ja siksi on perusteltua, että toimenpiteet tällä alueella kohdistuvat ensisijaisesti uhkan torjumiseen hidastamalla sitä. Vaatimukset eri turvajärjestelyvyöhykkeiden rakenteista, vaatimuksista ja tarkoituksesta on esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.14, 4.18, 4.23].

Vaatus 327. on suhteessa vaatimukseen 326. Lisäksi ydinturvallisuuden kannalta on perusteltua, että alueella, josta vaikuttaminen ydinlaitoksen toimintaan sitä vaarantavasti on erittäin vaikeata, voimakeinojen käyttö ei ole aina välttämätöntä. Vaatus ei kuitenkaan poista turvahenkilön laissa määriteltyjä toimivaltuuksia. Voimakeinojen käyttö kaikilla turvajärjestelyvyöhykkeillä, myös uloimmalla, on aina harkittava tapauskohtaisesti.

Vaatus 328. edellyttää uloimman turvajärjestelyvyöhykkeen turvallisuuden varmistamista ja kiinnijäämisriskin lisäämistä muutoinkin kuin teknisin apuvälinein. Vaatus on johdettu IAEA:n suosituksesta INFCIRC/225/rev 5 [4.23, 4.34].

Vaatus 329. on johdettu IAEA:n suosituksesta INFCIRC/225/rev 5 [4.23].

Vaatus 330. on perusteltu kohdassa 328. Lisäksi on perusteltua, että turvajärjestelyvyöhykettä koskevat tarkemmat määräykset on annettu niiden luonteen vuoksi erillisessä liitteessä, joka on salassa pidettävä (Julkl).

Vaatus 331. on perusteltu suojatun alueen ydinturvallisuusmerkityksen vuoksi. Sen sijoittaminen laitosalueen sisäpuolelle lisää turvajärjestelyjen tehokkuutta. Lisäksi se on perusteltua IAEA:n suosituksen INFCIRC/225/rev 5 Fundamental principle H: graded approach mukaisesti.

Vaatus 332. on perusteltu kohdassa 328.

Vaatus 333. on perusteltu IAEA:n suosituksen INFCIRC/225/rev 5 [5.20] mukaisesti. Lisäksi IPPAS-asiantuntijaryhmä (International Physical Protection Advisory Service) suositteli vuonna 2012 järjestetyssä seuranta-arvioinnissaan, että vitaalisten alueiden määrittely toteutetaan luvanhaltijan toimesta, koska sillä on parhaat tiedot laitoksesta ja sen tärkeistä kohteista, jotka on erityisesti suojattava lainvastaista toimintaa vastaan. Vaatimuksessa on esimerkinomaisesti esitetty tiettyjä alueita, jotka yleensä ovat vitaalisia alueita. Luvanhaltijan on kuitenkin toteutettava vitaalisten alueiden määrittely ja perusteltava se. Vitaalisten alueiden määrittelyä koskien IAEA on julkaissut asiakirjan NSS No. 16 Vital area identification.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 334. on perusteltu, jotta turvajärjestelyjen tehokkuus ei kärsi tarpeettomasti suoritettavista huoltotoimenpiteistä. Vaatimuksen loppuosa on perusteltu kohdassa 330.

Vaatus 335. on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 336. on perusteltu turvajärjestelyjen tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi. Se on kuvattu soveltuvin osin myös IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [5.39, 5.41].

Vaatus 337. on perusteltu turvaorganisaation tehokkaan ja asiantuntevan toiminnan varmistamiseksi. VNa 734/2008:ssa on esitetty vaatimus turvahenkilöiden koulutusvaatimukseksi.

Vaatus 338. on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 339. on perusteltu turvajärjestelyjen tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi sekä turvaorganisaatioon kuuluvien henkilöiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Vaatus 340. on esitetty sovelletusti YEL:ssa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä.

Vaatus 341. on perusteltu turvajärjestelyjen tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi sekä turvaorganisaatioon kuuluvien henkilöiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Vaatus 342. on perusteltu, jotta turvajärjestelyt eivät vaaranna esim. huoltotoimenpiteiden vuoksi. On tunnistettava ne korvaavat toimenpiteet, joilla voidaan korvata esim. jokin tilapäisesti käytöstä poistettu valvontajärjestelmän osa.

Vaatus 343. on perusteltu, jotta turvaorganisaatiota voidaan aina johtaa mahdollisen uhkatilanteen syntyessä ja YEL:ssa säädetty velvoite viranomaisten avustamisesta voidaan toteuttaa.

Vaatus 344. on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 345. on perusteltu, jotta vastuulliselle johtajalle YEL:ssa määrätyt tehtävät voidaan suorittaa myös turvajärjestelyjen osalta. Vaatus on esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.27, 3.48], jossa korostetaan yksilön roolia turvallisuuskulttuurin ylläpitämiseksi.

Vaatus 346.:n perusteet on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 347. on perusteltu, jotta vastuuhenkilönä käytetään vain tehtävään soveltuva, riittävän kokemuksen ja tiedot omaava henkilöä.

Vaatus 348. on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 349. on perusteltu, jotta vastuuhenkilönä käytetään vain tehtävään soveltuva, riittävän kokemuksen ja tiedot omaava henkilöä. Vastuuhenkilöiden hyväksyntä on tarpeen tehdä STUKin toimesta sen varmistamiseksi, että kyseisten henkilöiden soveltuvuus voidaan arvioida.

Vaatus 350. on esitetty YEL:ssa.

Vaatus 351. on perusteltu, jotta SAHARA-periaatetta (jatkuvan parantamisen periaate) voidaan toteuttaa. Ydinlaitoksen turvallisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen edellyttävät tarpeellisten turvajärjestelyjen kehittämistä muuttuvan uhkakuvan mukaisesti.

Vaatus 352. on perusteltu, jotta turvajärjestelyistä vastaava henkilö voi tosiasiallisesti kantaa hänelle osoitetun vastuun ja kehittyä tässä tehtävässä.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatimus 353. on perusteltu, koska YEL:n mukaan luvanhaltija on vastuussa ydinturvallisuudesta eikä tätä vastuuta voida siirtää toiselle taholle. Vastuullisten johtajien ja turvajärjestelyjen vastuuhenkilöiden tehtävät on hoidettava luvanhaltijan organisaatiossa.

Vaatimus 354. on esitetty YEL:ssa.

Vaatimus 355. on perusteltu, jotta turvaorganisaatiolla on valmius selviytyä useammasta kuin yhdestä uhkatilanteesta, jotka saattavat aiheutua samasta lainvastaisesta toiminnasta, tai samanaikaisesta onnettomuustilanteesta ja lainvastaisesta toiminnasta.

Vaatimus 356. on perusteltu, jotta turvaorganisaatiota voidaan operatiivisissa tilanteissa johtaa tehokkaasti. Tämä edellyttää erityistä osaamista ja johtamistaitoa vuoroiesimieheltä.

Vaatimus 357. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Vaatimuksen loppuosa on perusteltu, jotta muun kuin vartijan koulutuksen saaneen turvahenkilön osaamisesta voidaan varmistua.

Vaatimus 358. on esitetty YEL:ssa.

Vaatimus 359. on perusteltu, jotta turvaorganisaatiossa käytetään vain kokeneita turva-alan henkilöitä.

Vaatimus 360. on perusteltu, jotta turvahenkilöiden toimintakykyä voidaan arvioida ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja tunnistaa mahdolliset riskitekijät/toimenpiteiden tarve. Toimenpiteissä on otettava huomioon mm. terveydentilaa koskevat salassapitosäännökset.

Vaatimus 361. on perusteltu, jotta turvaorganisaation kykyä vastata turvajärjestelyistä voidaan varmistua ja koulutusta suunnata oikein. Jotta STUK voi tarvittaessa osallistua tarkkailijana koulutukseen, on tarpeen toimittaa koulutusohjelma STUKiin tiedoksi. Poliisiviranomainen valvoo osana yksityisen turva-alan valvontaa turvaorganisaation toimintaa, joten koulutukseen liittyvät tiedot on pyydettyäessä esitettävä asianomaiselle poliisiviranomaiselle.

Vaatimus 362. on perusteltu, jotta operatiivisia turvaamistehtäviä suorittavien turvahenkilöiden fyysisestä toimintakyvystä voidaan varmistua. Operatiivisilla turvahenkilöillä tarkoitetaan ohjeessa sellaisia henkilöitä, jotka suorittavat esim. turvahenkilötehtävien lisäksi savusukellustehtäviä. Vaatimuksessa ei esitetä, mikä ohjeen tasoista on suoritettava ja edellytetäänkö suorituksen osalta myös testin läpäisyä. Luvanhaltijan on määriteltävä ohjeistossaan ne turvahenkilöt, joita vaatimus koskee ja myös esitettävä tasovaatimus sekä ne mahdolliset toimenpiteet, joihin ryhdytään, mikäli testiä ei suoriteta tyydyttävästi (esim. testin läpäisy).

Vaatimus 363. on perusteltu, jotta LYTP:n asettamat vaatimukset voidaan tältä osin täyttää.

Vaatimus 364. on perusteltu, jotta vastuut luvanhaltijan ja ulkopuolisen toiminnanharjoittajan välillä ovat selvät. Vaatimus on johdettu LYTP:n 8 §:stä.

Vaatimus 365. on perusteltu, jotta vastuussa olevat henkilöt ovat selvillä. Luvanhaltijan vastuuta turvajärjestelyistä on korostettu myös IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.27].

Vaatimus 366. on perusteltu, jotta varmistetaan se, että saman konsernin sisällä käytetään samoja toimintaperiaatteita ja että ulkopuolisen turvapalveluita tarjoavan tahon henkilöstö tuntee ydinenergialainsäädäntöön liittyvät erityispiirteet riittävän hyvin. Käytännön syistä tämä menettely ei ole mahdollista, mikäli välimatkat toiminnanharjoittajan ja konsernin välillä ovat liian pitkät. Selvyyden vuoksi on perusteltua, että vastuuhenkilöt kummallakin taholla on selvästi nimetty ja turvajärjestelyihin liittyvät asiakirjat ovat ajantasaiset. Kummallakin luvanhaltijalla on oltava oma STUKin hyväksymä turvasuunnitelma. STUKin vahvistama turvaohjesääntö voi olla vaatimuksen mukaan yhteinen, mikäli se on perusteltua.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 367. on perusteltu, koska on mahdollista, että työmaarakentamisen aikana on tarpeen käyttää vaatimuksesta 366. poikkeavaa menettelyä tai ulkopuolista toimijaa. Tällöinkin vastuukysymysten on oltava selvät ja esim. viestinnän varmistamiseksi on perusteltua, että alueella käytetään samaa vartioimisliikettä.

Vaatus 368. on esitetty VNa 734/2008:ssa.

Vaatus 369. on esitetty YEL:ssa. Vaatimuksessa tarkoitetaan, että YEL:ssa säädettyjä toimivaltuuksia käytetään turvallisuuden varmistamiseksi. Ydinlaitoksen ohjeistossa/turvaohjesäännössä on esitettävä menettelytavat ja esim. tarkastusfrekvenssit.

Vaatus 370. on perusteltu, koska niiden julkituleminen saattaisi vaarantaa turvajärjestelyjen tarkoituksen ja tehokkuuden.

Vaatus 371.-373. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Ne ovat perusteltuja myös turvajärjestelyjen tarkoituksen varmistamiseksi ja IAEA:n suosituksen INFCIRC/225/rev 5 [4.44, 5.23, 5.32] mukaisen vaatimuksen täyttämiseksi, jotta ydinmateriaalin luvaton poistaminen ydinlaitokselta on mahdollisimman tehokkaasti estetty.

Vaatus 374. on perusteltu, jotta turvajärjestelyiden tehokkuus on varmistettavissa tältä osin ja että kulkulupien määrittely on hallinnollisesti ohjeistettu ja että insider-uhkaa voidaan torjua. Erityisesti sellaiset henkilöt, joilla on oikeus myöntää vierailulupia, on otettava huomioon ohjeistuksessa sen varmistamiseksi, ettei ko. henkilö voi itse myöntää lupia omille vierailleen ja ohittaa turvajärjestelyjen tarkoitusta.

Vaatus 375. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.25, 4.26, 4.27].

Vaatus 376.-380. perustuvat IAEA:n suositukseen INFCIRC/225/rev 5 ja ohjeeseen Preventive and Protective Measures against Insider Threats (NSS No. 8), joissa on korostettu toimenpiteitä insider-uhkan minimoimiseksi. Vaatus 376. on otettava huomioon myös salassapitovaatimukset, so. mitä tietoja luvanhaltijat voi saada terveydenhuollon ammattihenkilöiltä. Tässä on eroja oman henkilöstön ja esim. alihankkijan tai vieraiden osalta. Vaatimusta ei pystytä käytännössä 100 %:sti toteuttamaan kaikkien henkilöryhmien osalta. Luvanhaltijan on kuitenkin pyrittävä täyttämään vaatimus käytettävissä olevin keinoin.

Vaatus 381. on esitetty YEL:ssa. Vaatimuksessa tarkoitetaan, että YEL:ssa säädettyjä toimivaltuuksia käytetään turvallisuuden varmistamiseksi. Ydinlaitoksen ohjeistossa/turvaohjesäännössä on esitettävä menettelytavat ja esim. tarkastusfrekvenssit.

Vaatus 382.-383. ovat perusteltuja turvajärjestelyjen tehokkuuden ja vierailijan turvallisuuden varmistamiseksi. Vaatus 382. on soveltuvin osin esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.26, 4.27, 4.40, 4.42, 5.24]. Vaatus 383. on otettava huomioon myös ydinlaitoksen turvallisuuden ja ydinmateriaalin koskemattomuuden varmistamiseksi.

Vaatus 384. on perusteltu, jotta jälkikäteen voidaan varmistua henkilöistä, jotka ovat olleet ydinlaitoksen alueella. Vaatimuksella halutaan myös varmistua ydinlaitoksen alueella olevista henkilöistä uhkatilanteessa näiden turvallisuuden varmistamiseksi. Keskeisiä tietoja voivat olla myös tulo- ja lähtötiedot, jotta voidaan varmistua siitä, että alueella ei ole esim. onnettomuuden tapahtuessa ylimääräisiä henkilöitä (esim. vieraita).

Vaatus 385. on perusteltu ydinlaitoksen turvallisuuden ja turvajärjestelyjen tehokkuuden varmistamiseksi. Henkilöllisyyden tunnistamisen täytyy tapahtua virallisesta viranomaisasiakirjasta (esim. passi/henkilökortti), jonka perusteella henkilöllisyys todetaan. Suomi on ydin-

10/0010/2010

15.7.2015

materiaalivalvontaa koskevien safeguards-tarkastusten osalta sitoutunut noudattamaan niitä koskevia sääntöjä, joiden mukaan United Nation's Laissez-Passer osoittaa henkilön työskentelevän IAEA:n tarkastustehtävissä ja tällöin hänelle on sallittava pääsy (mikäli muut ehdot täyttyvät) työtehtävään liittyen ydinlaitokselle. Myös Euratomin tarkastajien, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen artiklan 81 mukaisesti myönnetty, tarkastajakortti on hyväksyttävä em. edellytyksin osoittamaan henkilön oikeus toteuttaa tarkastuksia ydinlaitoksella. Kyseiset asiakirjat eivät kuitenkaan osoita henkilön henkilöllisyyttä virallisen viranomaisasiakirjan mukaisesti, minkä vuoksi em. menettelytapa (henkilöllisyyden tarkastaminen virallisesta asiakirjasta ja työtehtävään liittyvä pääsyoikeuden varmistaminen tarkastustehtävää varten joko Laissez-Passerista tai Euratomin tarkastajakortista) on esitettävä väärinkäsitusten välttämiseksi ydinlaitoksen BTC-asiakirjassa (Basic Technical Characteristics).

Vaatus 386. on perusteltu, jotta lainvastainen toiminta voidaan havaita riittävän ajoissa vastatoimenpiteiden käynnistämiseksi.

Vaatus 387. on perusteltu, jotta reaaliaikaisesti voidaan selvittää mahdollisissa uhkatilanteissa eri alueilla olevat henkilö ja jälkikäteen voidaan selvittää, kuka/ketkä ovat olleet turvajärjestelyvyöhykkeillä. Tämä tukee myös mahdollista tutkintaa.

Vaatus 388. on perusteltu ydinlaitoksen turvallisuuden varmistamiseksi. Tilanteissa, joissa ydinturvallisuuden kannalta on välttämätöntä, on vaatimuksesta perusteltua syytä poiketa.

Vaatus 389. on perusteltu, jotta turvajärjestelyjen tarkoitus ja tehokkuus eivät vaarannu.

Vaatimukset 390.–392. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.25, 4.26, 4.27]. Ne ovat perusteltuja ydinlaitoksen turvajärjestelyjen tehokkaalle toteuttamiselle.

Vaatus 393. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Vaatimukset 393.–394. ovat perusteltuja myös turvajärjestelyjen tarkoituksen varmistamiseksi. Vaatus 393. on soveltuvin osin esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.30, 4.31, 4.32, 4.33, 4.47].

Vaatimukset 395.–397. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että johtopaikkana saattaa tilanteen mukaan olla jokin muukin kuin poliisille osoitettu paikka. Myös näiden paikkojen viestijärjestelyt on toteutettava tehokkaasti.

Vaatus 398. on perusteltu turvajärjestelyjen tarkoituksen varmistamiseksi. Turvalvontaja viestintäjärjestelmien koetus on tarpeen, jotta niiden jatkuva toimintakunto on varmistettu.

Vaatus 399. on esitetty YEL:ssa ja kuvaa ydinalan turvajärjestelyjen neuvottelukunnan tarkoitusta ja tehtävää.

Luku 4 Turvajärjestelyjen ylläpito ja kehittäminen

Vaatus 401. on esitetty VNa 734/2008:ssa.

Vaatus 402. on esitetty VNa 734/2008:ssa ja on perusteltu, jotta turvajärjestelyt voidaan toteuttaa tehokkaasti huolimatta yksittäisen järjestelmän, rakenteen tai laitteen vikaantumisesta. Turvajärjestelyt on pystyttävä toteuttamaan tehokkaasti huolimatta yhteisvioista tai vaaratilanteista.

Vaatus 403. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Turvaorganisaation toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi on perusteltua, että harjoituksia järjestetään säännöllisesti. Lisäksi vaatimus on esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.13].

Vaatus 404. on esitetty YEL:ssa.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 405. on perusteltu SAHARA-periaatteen (jatkuvan parantamisen periaate) ylläpitämiseksi ja turvajärjestelyjen tarkoituksen varmistamiseksi. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että myös poliisiviranomainen osallistuu turvajärjestelyjen valvontaan ja seurantaan. Tämä on perusteltua, koska poliisi yleensä johtaa tilannetta lainvastaisen toiminnan torjumiseksi saavuttuaan paikalle.

Vaatus 406. on perusteltu, jotta turvajärjestelyihin liittyviä tapahtumia voidaan selvittää jälkikäteen ja turvajärjestelyjä kehittää.

Luku 5 Toiminta uhkatilanteissa

Vaatus 501.–504. on esitetty VNa734/2008:ssa.

Vaatus 505. on esitetty poliisilaissa. Rikosten tutkiminen ja selvittäminen on poliisille kuuluva tehtävä. Luvanhaltijan on avustettava poliisia esitutkinnassa käytettävissä olevin keinoin.

Vaatus 506. on perusteltu turvajärjestelyjen tarkoituksen varmistamiseksi. Lisäksi vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.25, 3.27].

Vaatus 507. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.42, 4.34, 5.40]. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että tilanteen rauettua on huolehdittava myös tilanteen normaaliksi saattamisesta hallitusti ja että jälkihoito on järjestettävä.

Vaatus 508. on perusteltu turvajärjestelyiden tehokkuuden ja turvahenkilöiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Vaatus 509. on perusteltu YEL:ssa säädetyn ydinturvallisuuden varmistamisen perusteella.

Vaatus 510. on perusteltu, koska valmiustoiminta ja turvajärjestelytoiminta eivät ole itsenäisiä toimintoja, vaan edellyttävät kiinteätä yhteistyötä sekä turvaorganisaation että valmiusorganisaation välillä. Lainvastainen toiminta saattaa johtaa valmiustilanteeseen ja päinvastoin.

Vaatus 511. on sovelletusti esitetty VNa 734/2008:ssa. Uhkien lisäksi on tarpeellista informoida STUKia myös muista tapahtumista, joilla voi olla merkitystä ydinturvallisuuden kannalta tai jotka voivat ylittää kansallisen tai kansainvälisen uutiskynnyksen, koska STUKin tehtävänä on valvoa ydinturvallisuutta Suomessa. Tämän perusteella uutiskynnyksen ylittävästä tapahtumasta tiedustellaan STUKilta. Lisäksi vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.22].

Luku 6 Turvajärjestelyjen vaikuttavuuden osoittaminen

Vaatus 601. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.42] ja se kuvaa niitä toimenpiteitä, joita voidaan käyttää riskien hallitsemiseksi ja pienentämiseksi sekä estämiseksi. Vaatus 601:ssä kuvattujen toimenpiteiden lista ei ole tyhjentävä.

Vaatus 602. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.52, 3.27]. Luvanhaltijan on itse arvioitava turvajärjestelyjen tehokkuus säännöllisesti ja kehitettävä niitä jatkuvasti.

Vaatus 603.–604. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.27, 3.29, 5.15, 5.16]. Muuttuvan uhkakuvan vuoksi on perusteltua, että luvanhaltija toteuttaa sisäisiä että ulkopuolisen ryhmän toteuttamia arviointeja määräjain.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 605. on perusteltu, jotta turvajärjestelyjen tehokkuuden arviointi on mahdollista tehdä. Vaatus on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.20, 3.21]. Luvanhaltijan on osoitettava esim. erilaisten harjoitusten ja testien avulla. (esim. suorituskykyperusteisesti), että se kykenee torjumaan vaatimuksissa ja suunnitteluperusteuhkassa esitetyt suojaustavoitteet ydinlaitoksella.

Vaatus 606 on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [3.13, 4.19, 5.42]. Harjoitusohjelma liittyy myös vaatimukseen 605., koska harjoituksia voidaan käyttää turvajärjestelyjen vaikuttavuuden osoittamiseksi. Tässä on myös otettava huomioon jatkuvan parantamisen periaate ja vasteeseen liittyvä viranomaistoiminta, minkä vuoksi harjoitusohjelmaa on tarpeen suunnitella yhteistyössä asianomaisten viranomaisten kanssa.

Vaatus 607. on esitetty VNa 734/2008:ssa. Sisäministeriö on lausunnossaan ottanut kantaa siihen, että sen käyttämien erityisryhmien (VATI/ERTI) osallistuminen harjoituksiin tulisi ottaa huomioon myös ohjeistuksessa. Samoin harjoitusten lukumäärä on sovittava riittäväksi yhteistyössä poliisin kanssa. Vaatus liittyy aiempiin vaatimuksiin 605.-606.

Vaatus 608. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [4.49, 5.41]. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että satamia koskevat ISPS-vaatimukset otetaan huomioon ohjeistuksessa.

Vaatus 609. on perusteltu, jotta koulutuksen sisällöstä voidaan varmistua ja että se käsittelee tarpeellisia, ajankohtaisia asioita ja että se on laadittu jatkuvan parantamisen periaatteen näkökulmasta.

Luku 7 Säteilyturvakeskuksen valvontaa varten toimitettavat asiakirjat

Vaatus 701. on perusteltu, jotta eri lupavaiheissa otetaan aina huomioon turvallisuusluokitusta koskevat vaatimukset ja näin varmistetaan, että eri lupavaiheissa varmistutaan STUKille toimitettavan aineiston kattavuudesta ja sen sisällöstä.

Vaatus 702. on esitetty YEA:ssa.

Vaatus 703. on sovelletusti esitetty VNa 717/2013:ssa ja varautuminen lentokonetörmäykseen on yksi ydinvoimalaitoksen suunnitteluperusteista. Periaatteellisten suunnitelmien sisällyttäminen periaatepäätösvaiheeseen on perusteltua, koska kyseinen suunnittelu vie aikaa, ja jotta viranomaisiin pystyy riittävän aikaisessa vaiheessa arvioimaan suunnitelman sisältöä.

Vaatus 704. on sovelletusti esitetty YEA:ssa. Alustava turvasuunnitelma ja turvaohjesääntö ja periaatesuunnitelma on edellytetty VNa 734/2008:ssa toimitettavan STUKin hyväksyttäväksi ennen turvajärjestelyjen käyttöönottoa. Suunnitelmien riittävän käsittelyajan varmistamiseksi on perusteltua, että niiden osalta esitetään rakentamislupahakemuksen yhteydessä alustava turvasuunnitelma ja luonnos käytön aikaisesta turvaohjesäännöstä sekä periaatesuunnitelma, jolloin niihin on vielä mahdollista tehdä tarvittavat muutokset. Selvitys siitä, miten suunnitteluperusteuhka on otettu huomioon asiakirjojen laatimisessa, on esitettävä, koska ko. asiakirja sisältää turvajärjestelyjen kansalliset suojaustavoitteet. Sisäministeriö on lausunnossaan esittänyt, että myös muut viranomaiset pääsevät mahdollisimman aikaisessa vaiheessa käsittelemään turvajärjestelyjä koskevia menettelytapoja ja suunnitelmia.

Vaatus 705. on perusteltu, jotta rakentamisen aikaisista turvajärjestelyjen kattavuudesta ja sisällöstä voidaan varmistua.

Vaatimuksessa 706. on kuvattu periaatesuunnitelman sisältöä.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 707. on perusteltu, jotta jo rakentamislupavaiheessa voidaan varmistua siitä, että käytön aikaisia turvajärjestelyjä on suunnitteluvaiheessa otettu huomioon.

Vaatus 708. on tarkoitettu varmistamaan, että polttoainetta koskevat turvajärjestelyt on käsitelty, valmisteltu ja toteutettu riittävästi ja että ko. suunnitelman käsittelyyn on STUKissa riittävästi aikaa.

Vaatus 709. on perusteltu, koska laitospaikalla, jossa jo on ennestään ydinlaitosyksikköjä, on kiinnitettävä erityistä huomiota turvajärjestelyjen toteuttamiseen rakentamisen aikana. Rakentamisen aikana esim. työvoiman määrä on merkittävästi suurempi kuin käyvällä laitoksella.

Vaatus 710. on sovelletusti esitetty ydinenergia-asetuksessa (161/1988, YEA) ja osin vaatimuksessa 704.

Vaatus 711. kuvaa suunnitelmien sisältöä.

Vaatus 712. on perusteltu, koska vartiointiohjeisto on osa kokonaisturvajärjestelyjä.

Vaatus 713. on perusteltu, jotta turvajärjestelyjen toteutuksen aikataulua voidaan seurata ja arvioida sekä tarkastaa oikea-aikaisesti.

Vaatus 714. on perusteltu, jotta tarkastukset voidaan tehdä riittävän ajoissa ja että turvajärjestelyt voidaan todentaa riittäviksi lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ennen laitoksen käytön aloittamista.

Vaatus 715. on perusteltu, jotta voidaan varmistua siitä, että ennen polttoaineen tuontia turvajärjestelyt on tarkastettu ja todettu asianmukaisiksi.

Vaatuksen 716. perustelu on esitetty kohdassa 715.

Vaatus 717. on perusteltu, jotta tarkastukset voidaan tehdä riittävän ajoissa.

Vaatus 718. on perusteltu IAEA:n suosituksen INFCIRC/225/rev 5 [3.20, 3.21, 3.27]. ja vuonna 2009 järjestetyn ulkopuolisen IPPAS-arviointiryhmän suosituksen sekä YEL:n perusteella. Olennaiset/merkittävät turvajärjestelyjä koskevat muutokset on tarpeen lähettää hyväksyttäväksi STUKiin riittävän ajoissa. Tällaisia ovat mm. vitaalisia alueita koskevat muutokset sekä turvavalvontajärjestelmiin liittyvät suurehkot muutokset, joilla on kokonaisuutena vaikutusta turvajärjestelyjen tehokkaalle toteuttamiselle. Lisäksi sellaiset muutokset, jotka sisältävät laajoja kokonaisuuksia, on tarpeen lähettää riittävän ajoissa, jotta muutosten käsittelylle on riittävästi aikaa.

Vaatus 719. on perusteltu, koska turvajärjestelytarve voi poistua vasta siinä vaiheessa, kun ydinlaitos on suljettu pysyvästi STUKin hyväksymällä tavalla. Tällä varmistetaan, että lainvastainen toiminta ydinenergian käyttöä vastaan torjutaan tehokkaasti.

Vaatus 720. on perusteltu, jotta STUK voi varmistua turvajärjestelyjen riittävydestä käytöstäpoiston aikana.

Vaatus 721. kuvaa suunnitelmien sisältöä ja sen tarkoitus on helpottaa luvanhakijan/luvanhaltijan toteuttamaa suunnitelmien laatimista.

Vaatus 722. on perusteltu, jotta STUK voi arvioida toiminnanharjoittajan tai ulkopuolisen asiantuntijaryhmän toteuttamia arviointeja ja niiden vaikutuksia tai toimenpidetarpeita sekä kehittämistoimenpiteiden tarvetta.

10/0010/2010

15.7.2015

Vaatus 723. on perusteltu, jotta STUK voi harkintansa mukaan osallistua harjoitusten seuraamiseen ja varmistua riittävästä ja oikeasta harjoittelusta.

Vaatus 724. on perusteltu, jotta toteutunutta harjoittelua voidaan arvioida ja sen perusteella voidaan tehdä tarvittavia muutoksia menettelytapoihin.

Vaatus 725. on perusteltu kohdassa 723.

Vaatus 726. on perusteltu, jotta STUK voi ylläpitää tilannekuvaa uhkatilanteista ja arvioida niiden perusteella tarvittavia toimenpiteitä.

Vaatus 727. on kuvaus kohdassa 726. esitetystä turvajärjestelyjen toimivuuden merkittävästä heikentymisestä. Luvanhaltijan on arvioitava tapauskohtaisesti, onko kyse merkittävästä heikentymisestä.

Vaatus 728. on perusteltu, jotta tarvittavia kehitystoimenpiteitä voidaan arvioida.

Vaatus 729. on perusteltu, jotta YEL:ssa tarkoitettu vaihtolovelvollisuudesta voidaan varmistua.

Luku 8 Säteilyturvakeskuksen valvontamenettelyt

Vaatus 801. on esitetty YEA:ssa.

Vaatus 802. on esitetty YEA:ssa.

Vaatus 803. liittyy vaatimukseen 703. ja on siksi perusteltu.

Vaatus 804. on esitetty VNa 717/2013:ssa.

Vaatus 805. on esitetty YEA:ssa.

Vaatus 806. liittyy vaatimukseen 704.-709. ja kuvaa STUKin toteuttamaa asioiden käsittelyä.

Vaatus 807. kuvaa STUKin toteuttamaa rakentamisen aikaista valvontaa.

Vaatus 808. on esitetty YEA:ssa.

Vaatus 809. liittyy käyttöönottovaiheeseen esitettyihin vaatimuksiin.

Vaatus 810. kuvaa vaatimuksen 708. mukaisen aineiston käsittelyajankohdan. Käsittely voidaan tehdä aikaisemminkin, mikäli se on perusteltua ydinlaitoksen lupaprosessin kannalta.

Vaatus 811. kuvaa STUKin käytönaikaisen valvontaohjelman toteutusta.

Vaatus 812. kuvaa STUKin toimia muutostöiden käsittelyn osalta.

Vaatus 813. kuvaa STUKin toimia käyttöluvan uusimisen ja määräaikaisen turvallisuusarvion käsittelyn yhteydessä.

Vaatus 814. kuvaa STUKin toimia käytöstäpoistovaiheen aikana.

Vaatus 815. tarkentaa, mitä turvajärjestelyjä yleistasolla edellytetään luvanhaltijalta käytöstäpoistovaiheessa. Turvajärjestelyt käytönpoistamisen osalta käsitellään erikseen.

10/0010/2010

15.7.2015

Luku 9 Luokitus

Vaatus 901. on kuvaus ohjeen taulukkoa 1 koskevasta soveltamisalasta.

Vaatus 902. on kuvattu IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [Fundamental principles H].

Vaatusella 903. vastataan vaatimukseen 901. ja 902.

Vaatus 904. on sovelletusti esitetty IAEA:n suosituksessa INFCIRC/225/rev 5 [Table 1].

3 Ohjeen alaa koskeva kansainvälinen säännöstö

IAEA:n suositus INFCIRC/225/revision 5 (NSS No. 13) on käsitelty soveltuvin osin ohjeessa YVL A.11 ja sen liitteissä. Vaatimusten jäljessä hakasuluissa [...] olevat numeroinnit viittaavat ko. suosituksen kyseiseen kohtaan.

IAEA:n ohje NSS 08: Preventive and Protective Measures against Insider Threats on käsitelty soveltuvin osin ohjeessa YVL A.11 ja sen liitteissä.

Ohjeen valmistelussa on otettu huomioon myös Kanadan Nuclear Security Regulations SOR/2000-209, Canadian Nuclear Safety Commission julkaisut Nuclear Facility Access Authorization S-339 (draft), regulatory guide Entry to Protected and Inner Areas G-205 ja regulatory document Design of New Nuclear Power Plants RD-337. Näistä asiakirjoista on haettu hyviä käytäntöjä, joita on käytetty valmistelussa ohjeen YVL A.11 (liitteinen) laatimisessa.

4 Tepco Fukushima Dai-ichi onnettomuuden vaikutukset

Vaatimukseen 304. on lisätty loppuun vaatimus:

Turvajärjestelyjen suunnittelussa on varmistuttava siitä, että turvajärjestelyt eivät vaikeuta onnettomuuden hallintatoimenpiteitä laitoksella pitkäaikaisen sähkönmetyksen yhteydessä.

Kyseinen lisäys on perusteltu sen varmistamiseksi, että turvajärjestelyjen suunnittelussa otetaan huomioon sähkönmetyks ja sen vaikutukset esim. kulunvalvontaan sen varmistamiseksi, että onnettomuuden hallintatoimenpiteet voidaan toteuttaa tehokkaasti huolimatta turvajärjestelyistä.

Turvallisuusluokitellusta liitteestä on siirretty ohjeeseen YVL B.1 valvomon sähkönsyöttöä ja ohjeeseen YVL C.5 valmiuskeskuksen sähkönsyöttöä koskevat vaatimukset. Tämä on perusteltua, koska kyseiset vaatimukset on tarpeen esittää julkisessa ohjeessa. Vaatimusten sisältö on myös muuttunut Fukushiman onnettomuudesta saatujen kokemusten myötä.